

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontái, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

A vallásügyi minisztérium nagy redukcióját követelik a pénzügyi bizottságban.

Beograd, jan. 15.

A tegnapi nap görög keleti újév lévén, a politikai élet teljesen eseménytelen volt. Egyszerű a pénzügyi bizottság dolgozott, amely a vallásügyi minisztérium költségvetését vitatta meg és 13 szavazattal 4 ellenében el is fogadta. A mai napon a földművelésügyi és törvényegységsítő minisztérium költségvetése kerül sorra, azután pedig a közoktatásügyi minisztérium budgetje. Az ülés első szónoka Vuicsity vallásügyi miniszter volt, aki rövid beszédében ismertette azokat az okokat, amelyek szükségessé tették, hogy a minisztérium egyes költségvetési tételeit emelje.

Puzdarlijevity (rad.) azt javasolja, hogy a vallásügyi tárca 76 egyenét redukálják, dologi kiadásai pedig egy millió százezer dinárt töröljenek. A bizottság elvben el is fogadta, hogy az öt teológiai fakultásból kettőt megszüntessenek.

Szankovity (Jov. frakció) összehasonlítja a vajdasági és szerbiai

egyházak helyzetét és úgy látja, hogy a vajdaságiaknak sokkal jobb soruk van és ezt autonómiájuknak köszönhetik. Ugy találja, hogy tulsok püspöke van az országnak. A huszonhat püspök létszáma tulsok, főleg a régi Szerbiában, ahol a szerb elem hegemoniája amugy is biztos. Kívánja végül a naptárak egyesítésének minél gyorsabb keresztülvitelét, a tulsok ünnepnap megszüntetését, a zárdák vagyonának szigorú ellenőrzését és a papok második házassága ügyének szabályozását.

Smodelj (kler.) követeli az egyházak autonómiáját. Az államnak semmi joga se legyen beleavatkozni az egyházak belső ügyeibe. Ha kimondják az egyház és állam különválását, úgy ezt lojálisan kell előkészíteni.

Groll (dem) főleg a lelkészek helyzetével foglalkozik. Ugy gondolja, hogyha a vallás morális faktor, úgy az államnak megfelelő támogatást kell nyújtani a lelkészségnek. A vallásügyi minisztérium

tisztviselőinek létszámát erősen kell redukálni. Ma ötven tisztviselő van itt, ahol a háboru előtt egyetlenegy tisztviselő referált a vallásügyi kérdésekben a közoktatásügyi miniszternek.

Demetrovity Juráj (f. dem) feleslegesnek tartja a vallásügyi miniszter állását és konkrét javaslatot tesz a megszüntetésére. Takarékoságból ajánlja a miniszterek fizetésének leszállítását. Végül követeli, hogy a konkordátum ügyével komolyabban foglalkozzanak, minthogy ez nagyon fontos kérdése az államnak.

Vuicsity miniszter zárószava után elfogadták a költségvetést.

Radonity dr., a pénzügyi bizottság elnöke kijelentette, hogy eddig az állam legfelsőbb vezetősége költségvetésében (kir. udvar. miniszterelnökség és szkupstina) 169 tisztviselőt helyeztek B. listára és 7.602.968 dinár megtakarítást értek el. Az igazságügyi tárcanál 13 tisztviselőt redukáltak és másfél millió dologi kiadást töröltek.

Paul Doumer lett a francia szenátus elnöke.

Páris, jan. 15.

A szenátus elnökválasztását tegnap tartották meg. A szenátus elnökévé 238 szavazattal 35 szavazat ellenében Paul Doumer volt pénzügyminisztert választották meg.

Apponyi nyilatkozik Bethlen rómat utjáról.

Budapest, jan. 15.

A Pesti Hirlap munkatársa előtt Apponyi Albert gróf nyilatkozott Bethlen miniszterelnök római utazásáról.

A királykérdés megoldásáról olyan formán, mint ahogy azt a külföldi lapok kombinálták, egyáltalán nem lehet szó. Ezek olyan képtelenségek, hogy nem érdemes velük foglalkozni. Mindent el lehet mondani Bethlen politikai szerepléséről, csak azt nem, hogy könnyelmű vagy hazárd politikus volna. Ezek a kombinációk pedig a legteljesebb politikai lelkiismeretlenséget jelentenek.

Hogy a fumei vagy spalatói megoldást fogadja-e el a kormány, ez tisztára gazdasági kérdés. És ha a magyar kormány a fumei megoldást fogadná el, ez semmiesetre sem irányulna Jugoszlávia ellen, hanem tisztán az volna az oka, hogy gazdaságilag megfelelőbb, mint a kétszáz kilométerrel még távolabb fekvő jugoszláv kikötő.

Francia kormányválság fenyeget

Páris, jan. 15.

A reggeli lapok nyíltan írják róla, hogy Poincaré és Briand között nyílt ellentétek vannak. A baloldali pártok véleménye szerint ez az ellentét nagyon könnyen kormányválsághoz vezethet.

Politikai körökben érthetetlennek tartják a külügyi vita elnapolását.

Nadosyt a hartai fegyházba szállították.

Budapest, jan. 15.

Nadosy Imre volt országos kapitányt, a frankpör egyik fővádlottját, akinek négy évi fegyházbüntetését a Kuria tudvalevőleg jóváhagyta, tegnap reggel vitték el a Markó utcai ügyészégi fogházból a hartai fegyintézetbe.

Nadosy Hartán fogja bevárni kegyelmi kérvényének a sorsát.

Márciusban vetik ki Becskerek 1925—1927. évi jövedelmi- és vagyonadóját.

Folyamatban van az adójavaslatok feldolgozása.

Becskerek, jan. 15.

A becskerei kerületi pénzügyigazgatóságon hetek óta dolgoznak a városi adóhivatal jövedelmi- és vagyonadó kivetési javaslatainak feldolgozásán. Becskerek adóhivatala még régebben betérjesztette a jövedelmi- és vagyonadó javaslatokat, a pénzügyigazgatóság azonban kiegészítésük végett visszaküldte az előterjesztett jegyzékeket. A városi adóhivatal a múlt év decemberében terjesztette fel a kiegészített és megfelelően kidolgozott kivetési javaslatokat a kerületi pénzügyigazgatóságnak, amely azóta szakadatlanul dolgozik azok előkészítésén.

A terjedelmes anyag feldolgozása meglehetősen sok munkát ad, azért az eredeti tervtől eltérőleg nem

kezdhetik meg januárban a jövedelmi- és vagyonadó kivetéseket.

Illetékes helyen érdeklődtünk a jövedelmi és vagyonadó kiadásának megkezdése iránt és kérdéseinkre azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a jövedelmi- és vagyonadót kivető Becskerek városi bizottság előreláthatólag csak március elején ül össze.

Változás az eredi tervzetten, hogy a jövedelmi és vagyonadót megalapító bizottság nem két, hanem három év adóját fogja meghatározni. A városi bizottság ugyanis nemcsak az 1925 és 1926. év, hanem az 1927-es esztendő jövedelmi- és vagyonadóját is meg fogja állapítani.

A magyar légiközlekedés korlátozását enyhítette a nagykövetség tanácsa.

Paris, jan. 15.

A magyar delegáció a légi közlekedés korlátozásának megkönnyítésére folytat most tárgyalásokat Párisban a nagykövetség tanácsával.

Hir szerint a nagykövetség tanácsa a kereskedelmi és személyi forgalomban lényeges engedményeket tett Magyarországnak.

A kínai zűrzavarosból.

Sanghai, jan. 15.

Az ostromállapotot kihirdették. Az idegenek által koncesszionált területeket drótsövényekkel vették körül és a városban minden tüntetést megtiltottak.

A városba tegnap vonult be a kínai katonai csapatok fővezére, akit a hatóságok ünnepélyesen fogadtak.

A német kormányválság még rendületlenül tart.

Berlin, jan. 15.

A Stegerwald kancellárságához fűzött kombinációk nem kecsegtettek semmiféle kilátással, így tehát újra Curtius kancellársága lépett előtérbe.

A holnapi nap úgy lehet döntő fontosságú lesz a kormány megalakításának munkájában.

Ellenzéki népgyűlés a Bánságban.

A független demokrata-párt látogatott népgyűlést tartott a bánsági Csesztereg községben, ahol Ruzsity Mileta cseszteregi igazgatótanító, a párt járatomityi listavezetője tartott programbeszédet. Kivüle még Krulj Bogdán földműves szólalt fel, aki az egyesült függ. demokrata-demokrata lista támogatására hívta fel a megjelenteket. — A szerdai független demokrata-demokrata népgyűlésről közölt tudósításunk nem volt teljes. A Pasityeva utcai Veliszarjevity-féle vendéglőbe összehívott választógyűlésen felszólalt még Gruity Novák és Gyurity Ljuba az egyesült lista jelöltje is.

TÖZSDE

Január 14.

100 dinár ma

Budapesten 10 03 pengő.
Prágában 59 02 cseh kor.
Bécsben 12 44 silling.
Berlinben 7 36 ar. márka.
Zürichben 9 13 sv. frank.
Triesztben 40 lira.

A hosszú élet.

Meghosszabbítani az ember életét; ébren tartani a szellem működését; fenntartani a munkakedvet késő öregségben is; kiköszörölni azokat a csorbákat, amelyeket a múlt évek az emberi szervezetben ütnek: ezek azok a problémák, amelyeknek megoldására már régesrég, minden időben és minden országban egyaránt izgatták a tudósokat.

Kínában a Cseng-dinasztia császárjai védelmükbe fogadták a „halhatatlanság orvosságát”, amely higanyt, arzénikumot, kállugot stb. tartalmazott, tehát olyan anyagokat, amelyeknek erősítő, frissítő hatást tulajdonítottak. A középkorban, sőt az újkorban is, számos ilyen csodaorvosság került forgalomba, melyek közül nagy sikere folytán különösen kivált Cagliostro „életelixirje”.

Tudományos alapon azonban csak a legújabb időben kezdték tanulmányozni ezt a kérdést, amikor annak megoldására a fiziológiát hívták segítségül; és bizvást elmondhatjuk, hogy ha nem is találták meg az általános orvosságát, de igenis megtalálták annak a módját: hogyan lehet az ember életét meghosszabbítani? Rájöttek arra, hogy saját egyéni szervezetünk és környezetünk higiéniaja nagyban elősegíti ebbeli törekvésünket, de ismerjük a szérumoltások csodatételeit, amelyek az anyagcsere életkészségben, az idegrendszer egyensúlyozásában, a vérkeringés szabályozásában nyilvánulnak s amely szérumok lehetővé teszik azt, hogy a szervezet a véredények és némely szerv elmeszesedésével szemben sikerrel védekezzen.

Fallows csikagói püspök tanulmányt tett közzé, mely Newyorkban nagy érdeklődést keltett mindenféle. Fallows szerint minden ember legalább is 120 évig élhetne, ha megfelelő életmódot követne s úgy a férfiak, mint a nők életének tavasza 80 esztendeig tartana. A püspök arra a következtetésre jut, hogy az emberek azért nem érik el ezt a végső kort, mert a mai modern életmód mellett, meszes anyagok lerakódása folytán, érrendszerük lassanként elmeszesedik. (Arteriosclerosis.) Fallows püspök azt állítja, hogy a véredények eme végtetessé válható elmeszesedését biztosan el lehet kerülni azzal, hogy napjában kétszer-háromszor aludtjet és vaját eszünk. Ezt különben már híres orvosok is mondják és a joghurtkúra (bolgár aludtjet) gyógyhatásának is ez a titka. Hogy valami alapja van, bizonyos abból, hogy a bolgár parasztok mind hosszú életűek és az érlemezsedést még hirtől se ismerik.

Megérkeztek tavaszi selyemkalap modelljeim

Bársonykalapok 120—150 din-tól!
Ruhák, bluzok, sálak olcsó árban kaphatók! Kalapalkitást és filovasalást legújantányosabb árban vállal

ASZLÁNYI JULIA Nemanjina-u. 9. Tunner-ház

Jobb házból való, intelligensebb leány, aki a szerb, magyar és német nyelvet 121 bírja,

elárusítónőnek

felvétetik.
GEA parfüméria.

A nemzetközi szakszervezeti kongresszus az Egyesült-Államok ellen foglalt állást.

Washington, jan. 15.

Az amerikai lapok jelentése szerint Mexikó és az Unió között oly feszült már a helyzet, hogy a diplomáciai szakitás minden pillanatban bekövetkezhetik.

Amsterdamból jelentik, hogy a nemzetközi szakszervezeti kongresszus tanácsa egy rokonszenvi nyilatkozatot fogadott el a mexikói nép javára, az Unió ellen. A tanács kijelentette, hogy az idegen betöré-

sekkel szembeni harcában támogatni fogja Mexikót.

Az Unió szenátusában Borah szenátor szólalt föl a kormány politikája ellen, követelve, hogy a kormány erőszakos középamerikai politikájával azonnal hagyjon föl.

Mexikói diplomáciai körökben híre jár, hogy Argentina, Braulia és Chile kormányai följajánlották közvetítésüket az Unió és Mexikó közötti vitás ügyben.

A tartományi választások utolsó hetében várakozáson felüli agitációt kezdenek a Bánságban.

A radikális-párt vasárnapi népgyűléset. — Az ellenzék készülődése.

Becskerék, jan. 15.

Január 23-ikán, vasárnap tartják meg a kerületi vagy nevezzük tartományi választásokat. Még egy hét választ el a nagyjelentőségű naptól, amikor a Vajdaság először fogja gyakorolni azt a jogát, hogy az önkormányzati szervekben a nép akaratát érvényesítse a tartománygyűlések választott tagjai által. Minél inkább közeledünk a nevezetes naphoz, annál élénkebb formát ölt a választási agitáció, amely már közel négy hete tart a Bánságban. December első felében hívták össze az első gyűléseket, akkor kötötte meg a magyar-párt az országos radikális-párttal a választási megegyezést, amelytől nemcsak átmeneti politikai fegyverbarátságot, hanem a szerb-magyar megértés és barátság kibontakozását várja.

A választást megelőző utolsó héten a választási agitáció még nagyobb méreteket fog ölteni. Valamennyi párt sulyt helyez az utolsó napok agitációjára, melynek párt

a Bánság csaknem valamennyi községébe még ellátogat,

hogy a választások küszöbén még egyszer meggyőzze a szavazókat, hogy érdekeikért csak úgy küzdhet igazán a párt, ha bizalmával tiszteli meg, szavazatával támogatja.

Becskeréken vasárnap népgyűlést tart a radikális-párt a Korona kávéházban lévő klubhelyiségében, amelyen a radikális-párt tagjain kívül a magyar-pártiakat is szívesen látják. A gyűlésen a hatóságok vezetői is résztvesznek és Alekszievity Mita kerületi főispán, a belügyminisztérium B. B. B. főnökének a megjelenségét is várják. A népgyűlésen Beslity Nikola és Markovity Nikola szólalnak fel, a magyar-párt részéről pedig

Várady Imre beszél

a magyar- és a radikális párt választási megegyezéséről, a bánsági szerbség és magyarság jövőbeni együttműködéséről.

A jövő hét folyamán a radikális-

és a magyar-párt bizalmiférfiai minden este ülést tartanak, amelyen tanácsokkal, utbaigazításokkal látják el a hozzájuk forduló választókat.

De nemcsak Becskereken, hanem a vidéken is nagy agitációt fejt ki a radikális-párt. December 16-án, vasárnap a kettős Elemiren lesz választási népgyűlés, amelyre Rajity Tósa dr. országgyűlési képviselő is beigérte részvételét. A Bánság többi községében is lesz népgyűlés, a melyen a tartományi gyűlés képviselőjelöltjei ismertetik programjukat

Az ellenzék szintén erősen készülődik a jövő heti finisre. A népgyűlések Becskereken és a vidéken is egymást fogják érni. Nagy agitációt fog kifejteni, különösen Becskereken, a független demokrata- és demokrata párt, amely eddig is igen élénk tevékenységet fejtett ki, az utolsó napokat azonban még fokozottabb mértékben fogja kihasználni.

Agitáció tekintetében nem marad mögötte a földmives- és a németpárt sem, bár az utóbbi nem igen tart nyilvános népgyűlést, mert bizik választói fegyverzettségében.

A szociáldemokrata-párt eddig nem tartott népgyűlést, de az utolsó hét beköszöntével szintén élénkebb agitációt kezd a választók megnyeréséért. A szocialisták vasárnap délelőtt fél tíz órára hívták össze első nyilvános népgyűlésüket a Zsitni (Gabona) téri Arnold féle vendéglőbe, amelyen Divac Nedeljko beográdi tanár, a szocialisták becskeréki listavezetője és a többi becskeréki jelölt beszél a szocialista-párt programjáról.

Az előkészületekből következtetve nyilvánvaló, hogy a szavazatokért heves agitáció indul, amelynek csak a választási törvény tilalma fog véget vetni. A választási törvény értelmében ugyanis a

választások előtt három nappal tilos népgyűlést tartani.

HIREK

Esküvő. Dr. Jakovljevity Vladimir sebészorvos, a kikindai közkórház sebészeti osztályának főnöke, január 16-án Melencin házasságot köt Nikolity Olga urleánnyal.

A radikálisok népgyűlése. A beográdi radikális szervezet a Párisz szálló nagytermében holnap nagy népgyűlést fog tartani, amelyen Markovity pénzügyminiszter fogja ismertetni az ország közgazdasági helyzetét.

A magyar-párti bizalmiak értekezlete. A magyar párt németvárosi tagozatának bizalmiférfiai tegnap este értekezletet tartottak az Osztféle vendéglőben, amelyen a választásokkal kapcsolatos kérdéseket vitatták meg. Várady Imre dr. felvilágosító szavainak elhangzása után az értekezlet véget ért azzal a határozattal, hogy a továbbiak megbeszélése végett kedden este hat órakor újabb ülésre gyűlnek össze ugyancsak az Osztféle vendéglőben.

A Humanitas közgyűlése. A Humanitas zsidó nőegylet folyó hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor a Kaszinó kistermében közgyűlést tart. A tárgysorozatban az 1926. évi zár számadás bemutatása és tisztújítás szerepel. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

Orvosi hír. Dr. Somló Ida orvos rendelőhelyiségét a Strasser és Königházba (nagyhid előtt) földszint balra, helyezte át. Rendel: 4—6 ig

A Revü mai száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Kapható mindenütt. Ára 3 dinár.

Felhívás a magyar-párt bizalmiférfiaihoz és urnaőrökhöz. A magyar-párt intéző-bizottsága január 16-ra, vasárnap délután hat órára, a Kaszinó saletlijébe értekezletre hívta össze a bizalmiférfiakat és urnaőröket. Az értekezlet napirendje a következő: A bizalmiférfiak és urnaőrök teendői a választások alkalmával. A szavazólisták szétosztása. Mivel a bizalmiférfiak agilitásán és működésén mulik jórészt a választás eredménye, felkérjük a bizalmiakat és urnaőröket, hogy az értekezleten teljes számban feltétlenül jelenjenek meg. A magyar-párt főleg a következő urak megjelenését kéri: Marton Andor, Benzce Miksa, Daun Aladár, dr. Magyar Károly, Dobos László, Rubin Armand, Györi Árpád, Engel Ádám, Tóth Ferenc, Ország Péter, Engel J., Oroszi Lajos Hajdu Szilveszter, dr. Grandjean Jenő, Bakalovich Plató, dr. Báthori Endre, dr. Kuszing János, Ullmann Miksa, Feketics Mihály, Huszár István, Almásy Elek, Hajdu Mihály, Grolshammer István, Török Ferenc, Kovács János, Csikos Ádám, Vészi János, Farkas István, Szarka Béla, Dániel Ádám, Graszl Ferenc, Szántó András, Hektor Mihály, Tóth Ferenc, Fischer Miklós, Liptay Dezső és Bobek György.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, naponként többször bevéve, biztos segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhási megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Leipzigi mintavásár

Európa legalkalmasabb bevásárlási helye.

Tavaszi vásár 1927 március hó 6-tól 12-ig.

11.000 kiállító 21 országból, 150.000 vevő 44 országból, 1600 árucsoport különféle szakmából: gombostűtől a teherautóig. Közlebbi felvilágosítást nyújt: Moser és Wertheim Noviszád, Balkangeseinschaftsstelle des Leipziger Messeamtes Beograd, Cubrina u. 8. 2665

Jön! II. Nagy Frigyes császár szerelmi története a Sans-Souci-molnárleánnyal! Főszereplője: Hani Weisse. Orient Mozi.

A sertésexportőrök figyelmébe. A berlini SHS konzulátus értesítése alapján a külügyminisztérium közölte a bánsági kereskedelmi és iparkamarával, hogy Németországban a levágott állatok értékesítését csak úgy engedik meg, ha a levágott állatok szívét és tüdejét kivették. Nemrégiben egy jugoszláv sertésexportőr hat sertését visszaakarták irányítani a jugoszláv határra, mert a szállítmány nem felelt meg a fentebbi rendelet követelményeinek. Végül hosszas közbenjárás után csak annyit engedtek meg, hogy a szállítmányt harmadrendű hus gyanánt hozhassák forgalomba.

Jön! II. Nagy Frigyes császár szerelmi története a Sans-Souci-molnárleánnyal! Főszereplője: Hani Weisse. Orient Mozi.

Egy becskerekai származású orvos a tüdővészről. A napokban hagyta el a sajtót Dr. Szávity Vászta, a topolcsicei tüdőbeteg szanatórium becskerekai származású főorvosának könyve a tuberkulózisról. A könyv pompásan illusztrálva, rajzokkal és fényképekkel gazdagon diszítve jelent meg és külsőleg is értékes díszítéssel szolgál minden könyvtárnak. A „Hygienikus” intézet kiadásában megjelent kötetet úgy az orvosi körökben, mint az olvasók széles rétegében a legmelegebb érdeklődéssel fogadták és valószínűleg a Bánságban is rövidesen ismerthető lesz, hisz ha valahol, úgy itt kell megismerkedni a tüdővérszél, ahol a statisztikák adatai szerint egyenesen ijesztő méreteket ölt a tub. A könyv írója dr. Szávity Vászta tüdőbeteg specialista, elismert szakteknintély és a mű megírásánál figyelmet fordított az egyszerű, mindenki által érthető stílusra, mert súlyt helyezt arra, hogy művét nemcsak orvosi körökben, hanem laikusok is olvashassák. A könyv ára 25 dinár és beszerezhető a szerzőnél is. Címe: dr. Szávity Vászta tub. szanát. Topolcsice (Szlovénia.)

Jön! II. Nagy Frigyes császár szerelmi története a Sans-Souci-molnárleánnyal! Főszereplője: Hani Weisse. Orient Mozi.

A Radnicski Sport-Klub álarcos bálja február 5-én (szombaton) a Hotel Centrálban (Klub-kávéház).

Senki sem parancsolhat a diáknak abban, hogy hol vásároljon. Az okos diák azonban magától is rájön arra, hogy igen jó beszerzési forrás a „PRAVDA” könyves papírkereskedés.

TUNGSRAM rádiólámpa

minden rádió vevőképességét fokozza. 2148 Gyári fölerakat: VOLTA R.-T. VELIKIBESKEREK

Jön! II. Nagy Frigyes császár szerelmi története a Sans-Souci-molnárleánnyal! Főszereplője: Hani Weisse. Orient Mozi.

Oltó és jóarut kaphat az új üzletben Stein Miksánál (a Turul-cipőüzlet mellett), harisnyákat, szveterket, pulovereket stb. rövidáruikkéket.

Legújabb. Benozénél Velikibecskerekben 1 elsőrendű keményfa políttoros hálószoba 6500 dinár, még részletfizetésre is, teljes jótállással.

Friss olasz karfiol érkezett Radonov és Deifelhez.

A játékkártya eredete. John King van Rensselaer Newyorkban történelmi tanulmányok alapján némi világosságot derít a játékkártya eredetéről. Mikor 1704-ben II. Károly francia király hátrahagyott iratainak átkutatásánál egy okmányra akadtak, amely szerint: „1392-ben a királyi kincstárnok 58 párizsi solt fizetett ki Jaquenin Gringonneurnek három aranyozott és különös színekben festett kártyajátzmáért”. akkor kelt szárnyra a hír, hogy a kártyákat az elmebeteg király szórakoztatására találták ki. Ez azonban hiteles történeti megállapítás szerint csak puszta mese, ami abból is kiderül, hogy Károly király csak 1393-ban örült meg a híres álarcos ünnepélyen keletkezett tüzesettől, ezenkívül német játékkártyák már 1370-ben is voltak forgalomban. A kártyajáték eredetének megállapítására legelsőben Johann Gottlieb Bratkopf (1784) adatai után indultak, aki úgy vélekedett, hogy kártyajáték Keletről, valószínűleg Indiából terjedt el. Rensselaer most gondosan eszközölt kutatások nyomán megállapította, hogy a játékkártyák épen úgy, mint a jósláshoz használt kártyák legelőször Észak-Indiában voltak használatban és keletkezésük alkalmával eleinte csak magasabb körök használták hadijátékokra és csak később jutott a néptömeg általános használatába. Már régebbi korból származnak a dr. Wisle tanár által Tvinglauban gyűjtött jós- és játékesontok, amelyekből eddig mintegy 20.000 töredéket ismernek és eredetük a Kr. e. 1400–1120. évig vezethető vissza.

A villamos áram elfogja a tolvajt.

Két német mérnök, dr. Geffken és dr. Richter szellemes szerkezettel akadályozzák meg, hogy nagy fémáruvárokban, ahol értékes csapágyfémekkel vagy más ötvözetekkel dolgoznak, a munkások ki ne csempészhesenek néha egy-egy darabot. Legtöbb gyárban a kifelé menő munkásokat meg szokták vizsgálni, hogy nem visznek-e ki eldugva gyártási termékeket a gyár területéről. A motozás azonban, kivált ott, ahol sok munkás dolgozik, soha nem lehet elég alapos, de meg sok időbe is kerül és sértő a becsületes munkásságra.

A Geffken-Richter ellenőrző készüléket egyelőre csak fémgyárakban lehet használni, de itt máris kiváló eredménnyel alkalmazták. Minden munkás egy kapuforma, ember-nagyságu nyílással bíró dróttekeresen megy keresztül. A tekeresben magas feszültségű váltóáram kering. A tekeres két vége rádiókészülékhez hasonló erősítőn keresztül hangszóróra vezet. Nagyobb fémdarabok jelenléte forgóáramot indít és a hangszóró ez esetben sivitőfütyülő hangot ad a rendes zümmögés helyett. Az ellenőrző portás vagy hivatalnok tüstént tudja, hogy az ellenőrző dróttekeresen áthaladó munkásnál nagyobb fémtárgy van.

A készülék érzékenysége annyira fokozható, hogy fémből készült pénzdarabok jelenlétét is konstatálja. Rendszeren azonban csak a

Nem is művészet...

készíteni jó kávét... ha ehhez „Valódi” Franck-kávépötléket használunk, amelyből kiadóságánál fogva már egy kis mennyiség is elegendő, hogy igen izletes és zamatos kávét kapassunk.

A tapasztalt háziasszony azért mindig csak:

„Valódi” FRANCKOT dobozban vagy csomagban

a malom

védjeggyel vásárol.

zsebóráknál nagyobb fémtárgyak jelenlétét jelzi. A magasfeszültségű váltóáramnak a zsebórák szerkezetére (mágnessé tétellel) nincsen hatása. Több nagy német fémáruvárokban már bevezették a „Wetzel Werksebutz”-nak nevezett készüléket, amivel nemcsak a tolvajokat sikerült tetten érni, hanem a szigorú automatikus ellenőrzéssel azt is elérték a gyárak, hogy az enyveskező munkások is óvakodnak lopástól, mert tudják, hogy a kapunál fölállított elektromos detektív ugyanis rajtaespi őket.

IRODALOM

Csuka Zoltán: Esztendőnk útjában.

A vajdasági írógárdának Csuka Zoltán kétségtelenül egyik legerősebb és legmarkánsabb egyénisége. Írásai kiforrott, tudatos egyéniséget mutatnak, amelyben nyoma sincs keresettségnek, mesterkélettségnek. Az idő útjában tartja valóban a kezét és ha konstatálják is írásaiban az idők pulzusának lázas verését, a paroxizmusig menő exaltáltságát, ez — csak az idők betegsége, amelyből azonban Csuka költészetében dalmasan fog kigyógyulni és igazi gyönyörűségére fog szolgálni mindenkinnek, aki az élettől valamivel többet is követel, minthogy enni, inni és szeretni valójában legyen.

Csuka új könyve az „Esztendőnk útjában”, hatalmas fejlődést jelent a vajdasági magyar irodalomban. Bárha nem vagyok hajlandó — ez a magam egyéni felfogása — a költészetnek ezt a fajtáját besorolni valahová a magyar költészet formái közé, de mint magyar szép próza, elsőrangú.

Vitakozni lehetne róla, hogy ezek az új, a formát kereső irodalomban megszületett költemények, amelyek tulajdonképpen csak a régi szoltárok tudatalatti másolatai, haladást jelentenek-e vagy sem a költészetben. Formailag semmi esetre sem, de abban, hogy a gondolat- és szóképzésnek valóságos új kimeríthetetlen forrásához vezetnek, hálásnak kell lenni a keresők

íránt. És ezek között első helyen áll Csuka Zoltán, akinek minden egyes sorát élvezet olvasni, mert kiérezni belőle, hogy a művészet szeretete termelte ki őket a szív legmélyéről.

Az izléses külsejű kis könyvecske a noviszádi Revü kiadásában jelent meg és 10 dinárért minden könyveskereskedésben kapható.

SPORT

Vasárnap délután 3 órakor az Obility a Radnicskival tart revansmérkőzést az Obility-pályán.

Meghívó.

A velikibecskerekai Radnicski Sport-Klub 1927. évi január hó 30-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a hivatalos klubhelyiségében (Orient-szálloda, Brig Risztitya u.) tartja meg ezévi

rendes közgyűlését

a következő napirenddel:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. Háznagy jelentés.
5. Football-, birkozó-, bicikli- és kulturszakosztály jelentése.
6. Számvizsgálók jelentése.
7. A régi tisztikar és választmány felmentése és az új tisztikar és választmány megválasztása.
8. Esetleges indítványok

Az alapszabályok 9. § a alapján nem gyakorolhatják szavazati jogukat azon rendes tagok, akik 3 (három) havi tagsági díj fizetésével hátralékban vannak.

Ha ezen közgyűlés az alapszabályok értelmében nem volna határozatképes, úgy az 8 nap múlva ugyanezen helyen és időben lesz megtartva, amely közgyűlés a fenti tárgysorozatra nézve határozatképes, tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

Kerestetik 122

2-3 szobás komplett lakás,

esetleg egy butorozott szoba konyha-használattal. Ajánlatok a

Pányt-palotabeli cukorkaüzletbe.

ÉRTESEM

a t. közönséget, hogy a Szuboticán 30 éve fennálló

optikus- és műszerüzletem fiókját Aleksandrova utca 10.

sz. alatt megnyitottam. Raktáron tartom az összes optikai cikkeket, gyári raktár Zeiss szemüvegben.

A. MAYERHOF optikus Vel. Becskerek, Aleksandrova u. 10

A becskerekai autótaxivállalat

csukott, fűtött automobiljai

egész éjjel és nappal igénybevehető.

A kocsik a Rózsa előtt állnak.

Orient Bioskop

Szombat, jan. 15-én 5, 7 és 9 órákor
Vasárnap, jan. 16-án 3, 5 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás: d. e. 10-1/2-ig, d. u.
5-ig. Vasár- és ünnepnapokon
d. e. 10-11 óráig, d. u. 2 órákor

Halálzóna

Gyönyörű vidéket bemutató dráma 5 felvonásban. — Előjátékként egy vigjáték.
Főszereplő: Buck Jones.

Jön! Jön!
Lon Chaney legújabb filmje, a „Monstrum”.

Allandó ingyenes műhímző-tanfolyam!

Gramofonok, varrógépek, gramofontánclemezek a legolesőbb árban kaphatók

Grünfeld Árminnál Velikibecskerek (a nagyhid mellett) 2189

Ügyes és agilis üzletszerzőket

keres magas jutalék és fixum mellett,

ANKER élet- és járadékbiztosító társaság bányai vezérképviselete Velikibecskerek, Alekszandrova u. 27. sz. „Turul”-cipőáruház udvarában.

Kyffhäuser-Technikum Frankenhausen Németország.

Mérnökiskola gép- és automobilépítésre, elektrotechnika. Egyedüli külön osztály mezőgazdasági- és repülőtechnika részére.

Legszebb kivitelű, legjobb és legolcsóbb

Rádió

KONRAT D. D. Szubotica becskeri képviselete és lerakata

HARS & Co

a „Turul”-cipőáruház udvarában

Eladó egy ujonnan épült 2 szoba, 2 konyha, mosókonyha és pincéből álló

ház

és a velikibecskerei határban 8 hold föld

„GLOBUS” bizományi ügynökség (a Solyom-féle vendéglővel szemben).

Közvetítő- és hirdetőiroda Velikakikindán.

Közvetít mindenféle vételket, eladásokat, közbenjár katonai ügyekben és beszeres utlevélvizumokat a legrovidebb időn belül.

Kévekötőponyva és alkatrészek

bármely gyártmányu aratógéphez és kévekötőhöz

(Mc Cormick, Massey-Harris, Deering, Champion, Plano, Milwaukee, Osborne, Walter A. Wood, stb. stb)

1927 február 15-ig megrendelhető

2404

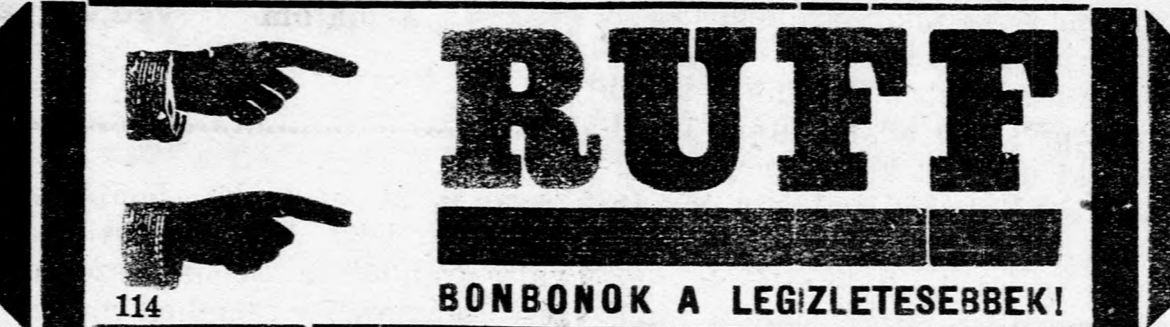
Braun Marcel

gépkereskedőnél, Velikibecskerek. Telefon 106. Telefon 106.

Az összes báli cikkek

selyemrojtok, csipkevolánok, szalagok, gyöngyök, flitterek, a legújabb ruhadiszek és frakkingek legolesőbban

Röhrich és Kracker-cégnél Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) utca 22. sz. (Fehér-házban).

U. K. T.

TRADE MARK

A világhírű

U. K. TEA

ujból kapható eredeti csomagolásban.

VALÓDI JAMAICA RUM ÉS FINOM TEASÜTEMÉNYEK.

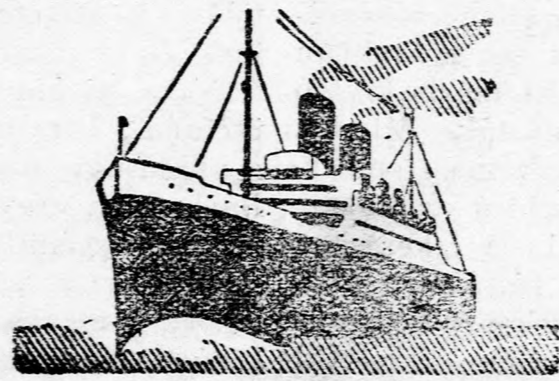
Főlerakat: 2125

PRANDELL RUDOLF ÉS FIA cégnél, Velikibecskerek.

BÁGI SZEZONRA

selyem-, ezüst- és aranycsipkék, bordürok, selyemrojtok, virág- és gyöngydiszek, az összes báli kellékek legnagyobb választékban. 1510

Népbank rövidárúosztálya.

HAMBURG—AMERIKA LINIE

Utások szállítása a legmodernebb gőzhajókkal

Hamburg—Északamerikai Egyesült Államok, Hamburg—Kanada, Hamburg—Kuba, Hamburg—Mexikó, Hamburg—Argentina, Hamburg—Uruguay.

Utbaigazítások végett forduljon **Pávie S. Loncsár** urhoz, Velikibecskerek, Knez Miletina (Niczky) utca 1., vagy a főügynökséghez: **J. G. Draskovity** Zágreb, Cesta „B” br. 3., vagy az ügynökségekhez:

Susák, Split, Makarska, Gruzs, Cetinje, Pancsevó, Beograd, Ljubljana, Szombor, Szubotica, Noviszád, Oszijek és Dolnja Lendava városokban.

GYERMEKBÁGI!

Január 16-án, vasárnap délután 2 órai kezdettel az Urosevity-féle vendéglőben (Garai u., sarokház) gyermekbál lesz. Utána 8 órákor pedig felnőttek részére TÁNCESTÉLY. Beléptidij nincs. Jó ételekről és italokról gondoskodik és számos látogatást kér **Jókity István**, üzletvezető. 108

Azonnalra kiadom

(saját házamba költözés végett)

Iroda, műhely vagy raktárnak alalmas 4 egymásba nyíló udvari helyiséget. **Bürger Kosztz**, Kralja Petra trg 2.

Amerika városrészen egy

sarok háztelek

vályogtéglaival eladó.

Bővebbet **Jablanszki Sándornál**, 16 Vojvode Bojovitya utca 47.

la rózsaburgonya

kapható

a **Ruszi Dómban**,

a „Torontál” szerkesztőségével szemben 12

A NIKOTIN ÖL!

Mindenki könnyen leszokhat az egészségre ártalmas dohányzástól, vagy azt mérgekelheti dr. Rascher-féle **Putsch-tabletta** használatával. Csomagja 30 és 42 dinár. „AURORA” Betéti Társaság, Kamenica 62. (S. r. m.). 81

A város központjában különbejáratu szép butorozott szoba

— esetleg fiatal házaspárnak — azonnal kiadó.

BEGA-hirdető és közvetítő, a főpostával szemben 119

Vasutasok! Gyári munkások!

Lakásnyomoruságotok megszűnik, ha **házhelyet** vesztek. Heti részletfizetés 100 dinár. Még van néhány házhely. Felvilágosítást ad B E G A-hirdető és közvetítő Velikibecskerek, a főpostával szemben.

Bajza utca 10. számú 111 800 □-öl területen levő

háaz

mely áll 6 szoba, 3 konyha és mellék-helyiségből, eladó Vétel esetén egy kétszobás lakás azonnal átvehető. Esetleg a háztelek külön is eladó

Meleghy A. Pál Temetkezési Vállalata

Velikibecskerek, Car D u s a n a (Váraljai) utca 12, saját házban).

Gyász esetekben elvállalok teljes temetésrendezéseket a legolcsóbb rübbtől a legdiszesebbig, valamint a temetésekénél szükséges összes eljárások intézését. — Ravatalozások tetszés szerint. — Fal- és mennyezet dekorálások védőállvánnyal, a falak sérülése nélküli eszközöltetnek. — Allandó nagy választék a legolcsóbb rübbtől a

legdiszesebb kivitelű fa- és érc koporsókban, valamint sarkosorokban. Temetéseket vidéken is gyászkoocsival és személyzettel, valamint exhumálásokat és halottszállításokat mérsékelt árak mellett eszközölök. Minden temetéshez ingyen díszes fekete vagy fehér üveges gyászkoosi. 2212